

บทที่ 8

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ชนิดการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของครูและกรรมการศึกษาของโรงเรียน ในจังหวัดกระบี่ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความเชื่อถือได้จึงได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแยกตามลำดับ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ครูและกรรมการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2537 จำนวน 5,097 คน ใน 233 โรงเรียน ประกอบด้วย ครูจำนวน 2,767 คน กรรมการศึกษาจำนวน 2,330 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ครูและกรรมการศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดกระบี่ ปีการศึกษา 2537 จำนวน 370 คน ใน 170 โรงเรียน ประกอบด้วย ครูจำนวน 200 คน กรรมการศึกษา จำนวน 170 คน โดยคำนวณหาขนาดกลุ่ม

ตัวอย่าง โดยใช้สูตร ยามาเน (Yamane, 1973 : 727 อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2534 : 27) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของกลุ่มประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง = 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{5,097}{1 + 5,097 (0.5)^2} \\ &= 370.09 \\ &= 370 \text{ คน} \end{aligned}$$

3. วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) (วัน เศษพิชัย, 2535 : 308) ตามอำเภอ ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

3.1 สุ่มโรงเรียนในแต่ละอำเภอตามขนาดของโรงเรียนตามตัวแปรที่ศึกษาโดยแบ่งออกเป็นโรงเรียนที่มีห้องเรียนน้อยกว่า 12 ห้องเรียนและโรงเรียนที่มีห้องเรียน 12 ห้องเรียนหรือมากกว่า ได้โรงเรียนที่จะศึกษาที่มีห้องเรียนน้อยกว่า 12 ห้องเรียน จำนวน 120 โรงเรียน โรงเรียนที่มีห้องเรียน 12 ห้องเรียนหรือมากกว่าจำนวน 50 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 170 โรงเรียน ปรากฏผลรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสัดส่วนของขนาดของโรงเรียนและแยกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	น้อยกว่า		12 ห้องเรียน		รวม	
	12 ห้องเรียน		หรือมากกว่า			
	N	n	N	n	N	n
เมืองกระบี่	29	20	9	8	38	28
คลองท่อม	27	18	12	11	39	29
อ่าวลึก	31	21	6	5	37	26
เขาพนม	15	10	8	8	23	18
เกาะลันตา	20	14	3	3	23	17
ปลายพระยา	15	10	7	7	22	17
ลำทับ	7	5	3	3	10	8
เหนือคลอง	36	22	5	5	41	27
รวม	180	120	53	50	233	170

N หมายถึง ขนาดของกลุ่มประชากร

n หมายถึง ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 สุ่มครูและกรรมการศึกษาในโรงเรียนตามข้อ 3.1 โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย
ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูและกรรมการศึกษาที่ใช้ในการวิจัย

อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	ครู		กรรมการศึกษา		รวม	
	N	n	N	n	N	n
เมืองกระบี่	521	38	380	28	901	66
คลองท่อม	454	33	390	29	844	62
อ่าวลึก	435	31	370	26	805	57
เขาพนม	304	22	230	17	534	39
เกาะลันตา	237	17	230	17	467	34
ปลายพระยา	244	18	220	16	464	34
ลำทับ	140	10	100	8	240	18
เหนือคลอง	432	31	410	29	842	60
รวม	2,767	200	2,330	170	5,097	370

N : กลุ่มประชากร

n : กลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ลักษณะเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
เพื่อใช้ในการสอบถามทัศนะของครูและกรรมการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

การประเมินศึกษาจังหวัดกระบี่ เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของ
ผู้บริหารโรงเรียนโดย แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) แบ่งออกเป็น 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 ถามสถานภาพส่วนตัวของครู มี 4 ข้อ โดยถามเกี่ยวกับ เพศ
อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

ชุดที่ 2 ถามสถานภาพส่วนตัวของกรรมการศึกษา มี 4 ข้อ โดยถาม
เกี่ยวกับ เพศ อายุ อาชีพ และประสบการณ์การเป็นกรรมการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียน
โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ มี 4 ข้อ โดยถาม
เกี่ยวกับ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร ระยะเวลาในการ
ดำรงตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนนี้

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามทัศนคติของครูและกรรมการศึกษาคอบแบบสอบ
ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน ลักษณะเป็น
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยให้ผู้ตอบพิจารณาพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่าง
ทางจริยธรรมใน 3 ด้าน ประกอบด้วย

1. ด้านการครองตน จำนวน 15 ข้อ
2. ด้านการครองคน จำนวน 11 ข้อ
3. ด้านการครองงาน จำนวน 10 ข้อ

โดยกำหนดน้ำหนักให้คะแนน ดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมว่าเป็นแบบอย่างได้ดีมาก
คะแนน 4 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมว่าเป็นแบบอย่างได้ดี
คะแนน 3 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมว่าไม่แน่ใจ
คะแนน 2 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมว่าไม่เป็นแบบอย่าง
คะแนน 1 หมายถึง มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมว่าไม่เป็นแบบอย่างอย่างมาก

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด ให้ครูและกรรมการศึกษาระบุพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 3 ด้าน

วิธีสร้างเครื่องมือ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม และหาคุณภาพ ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร วารสาร วิทยานิพนธ์ และรายงานการวิจัยเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม และลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
2. กำหนดโครงสร้างของพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างของผู้บริหารทั้ง 3 ด้าน
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเรียบร้อยแล้วเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านพิจารณาเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และพิจารณาสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง แล้วนำผลการพิจารณาไปวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจำนวน 36 ข้อ นำมาใช้ เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย
6. นำแบบสอบถามปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและกรรมการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .92 รายละเอียด ปรากฏผลดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งรายด้านและทั้งฉบับ

อันดับ ที่	พฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทาง จริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน	จำนวนข้อ	ความเชื่อมั่น
1.	ด้านการครองตน	15	.82
2.	ด้านการครองคน	11	.92
3.	ด้านการครองงาน	10	.88
	ทั้งฉบับ	36	.92

จากตาราง 3 เมื่อนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งรายด้านและทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .92 และแยกเป็นรายด้าน ด้านการครองตน เท่ากับ .82 ด้านการครองคนเท่ากับ .92 และ ด้านการครองงานเท่ากับ .88

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ แล้วแจ้งขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงหัวหน้าการประถมศึกษาทั้ง 7 อำเภอ และ 1 กิ่งอำเภอ ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. ขอนหนังสือส่งจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดส่งสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอเพื่อขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามให้แก่ครูและกรรมการศึกษาในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมแบบสอบถามคืนแก่ผู้วิจัย
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และกิ่งอำเภอด้วยตนเอง
4. หลังจากส่งแบบสอบถามไปแล้ว 15 วัน ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอด้วยตนเอง

5. เมื่อได้แบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำผลการตอบไปจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบ และ ตอนที่ 2 สถานภาพของผู้บริหารนั้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ของแต่ละรายการ
2. แบบสอบถามตอนที่ 3 พฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครูและกรรมการศึกษา วิเคราะห์โดย
  - 2.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) เป็นรายชื่อแต่ละด้าน ตามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างและแปลผล
  - 2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดความกระจายของข้อมูลของพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของครูและกรรมการศึกษา ในแต่ละข้อและแต่ละด้าน

วิธีแปลผล ใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วง ๆ แต่ละช่วงมีความหมาย ดังนี้ (วัน เคชพิชัย, 2535 : 531-532)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.50	หมายความว่า แสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างได้ดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายความว่า แสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างได้ดี
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายความว่า แสดงพฤติกรรมเป็นแบบอย่างปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายความว่า แสดงพฤติกรรม <u>ไม่เป็นแบบอย่าง</u>
ค่าเฉลี่ย 0.51 - 1.50	หมายความว่า แสดงพฤติกรรม <u>ไม่เป็นแบบอย่างอย่างมาก</u>

  - 2.3 ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างทางจริยธรรมโดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. แบบสอบถามตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 101)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ค่าร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

n แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 103)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum X_i^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

4. คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงด้านโครงสร้าง (Construct Validity) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2535 : 124)

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับโครงสร้างหลักของเนื้อหา
	$\sum R$	แทน	ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

5. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การวิจัยครั้งนี้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เฉพาะตอนที่ 3 โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2535 : 132-133)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	หมายถึง	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	หมายถึง	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	S_i^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t^2	หมายถึง	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

6. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าที (t-test) โดยใช้สูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2536 : 97)

6.1 ถ้าความแปรปรวนของสองกลุ่มแตกต่างกันใช้สูตร ดังต่อไปนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มที่ 2

6.2 ถ้าความแปรปรวนของสองกลุ่มไม่แตกต่างกันใช้สูตร ดังต่อไปนี้

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{S_p^2 \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

เมื่อ

$$S_p^2 = \frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2}$$

เมื่อ $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

S_1^2, S_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2